

Miten yhteiskehittäminen tapahtuu käytännössä

– digitaalisia työkaluja dialogiin

Satu Aaltonen, Turun yliopisto

Vuorovedoin vaikuttavuuteen – Kohti dialogista toimintakulttuuria digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen -hanke

Innokylän yhteiskehittämisen aamupäivä 12.6.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

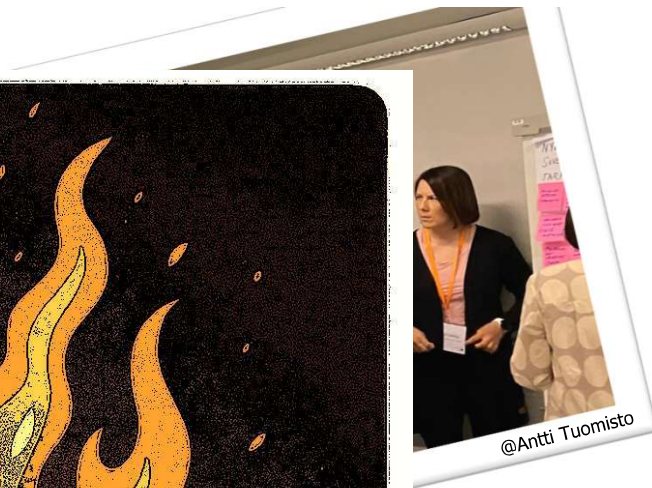
Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

TURUN
YLIOPISTO

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

@Antti Tuomisto

@Eva Collanus

Euroopan unionin
osarahoittama

Mikä on ollut Sinulle haasteellisinta digitaalisessa yhteiskehittämisessä?

- A. Tekniikka
- B. Osallistujien hiljaisuus
- C. Ajanhallinta
- D. Muu (kerro!)

Esimerkkinä Vuorovedoin vaikuttavuuteen -hankkeen Kehittymismateriaalin ja DialogiApurin yhteiskehittäminen

Paikallisesti

- Tarpeiden tunnistaminen:

- Topaasia-pelit nuorten kanssa
- Erätauko-keskustelu (lähi) ja DialogiApurin testaus (etä) nuorten ja läheisten sekä ammattilaisten kanssa
- Työpaikkojen tiimikohtaiset ja yksilökeskustelut (Teams)
- Työpaikoilla työpajat (lähi ja etä)

TOPAASIA®

ERÄTAUKO

- Työkalun yhteiskehittäminen:

- Yksikkökohtaiset työpajat, joiden osana yhdessä kehitettäviä työkaluja on käytetty. Näin saatu palautetta niiden toimivuudesta käytännön tilanteissa (lähi ja etä) -> muutokset, uudet testaukset,...

- Tulosten jalkauttaminen:

- Tulossa...

Valtakunnallisesti

- Tarpeiden tunnistaminen:

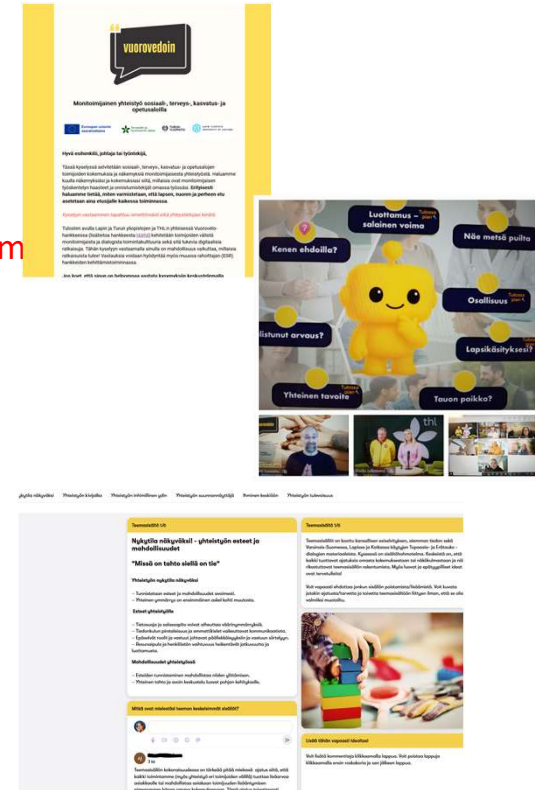
- Verkkokysely
- Viikoittaiset avoimet aamukahvit

- Työkalun yhteiskehittäminen:

- Howspace-sivusto
- EtäPuimalat
- Viikoittaiset avoimet aamukahvit

- Tulosten jalkauttaminen:

- Tulossa...

Euroopan unionin osarahoittama

Työkalut löytyvät osoitteesta: www.vuorovedoin.fi/tyokalut

”Digitaalinen yhteiskehittäminen ei ole tapahtuma – se on huolellisesti suunniteltu prosessi, jossa ihmiset kokevat olevansa merkityksellisiä ja osa yhteistä tekemistä.”

☞ Suurin osa työstä tapahtuu ennen ensimmäistäkään työpajaa

Euroopan unionin
osarahoittama

Käytännön vinkkejä digi-dialogin tueksi

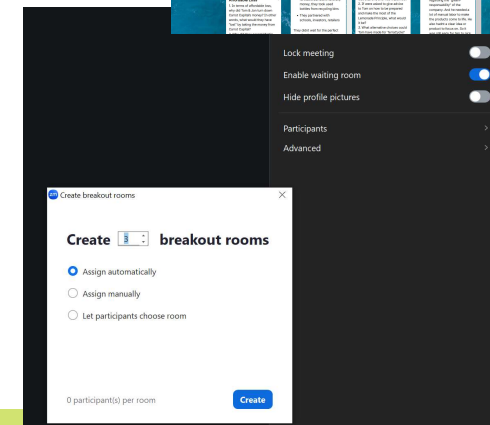
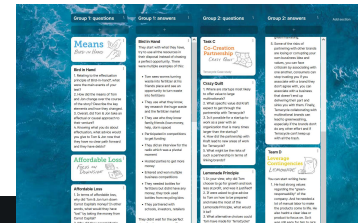

Euroopan unionin
osarahoittama

Kaikkien ei tarvitse olla samaa mieltä – mutta kaikkien tulee tulla kuulluiksi

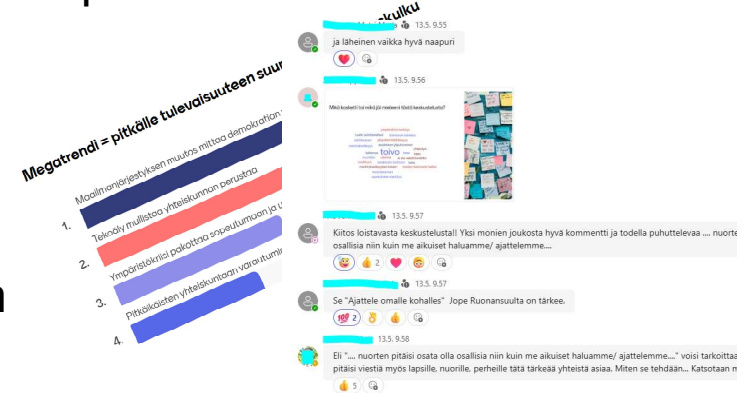
- Miksi tämä on kriittinen digissä?
 - Verkossa osa osallistujista jää helposti näkymättömäksi → “kuuluminen” ei tapahdu automaattisesti.
- Miten toteutat diginä?
 - Käytä useita osallistumisen tapoja: puhe, chat, kirjoitusalueet (Padlet, Miro)
 - Tee osallistumisen pakollisuus näkyväksi: “kirjoita yksi ajatus ennen keskustelua”
 - Hyödynnä kierroksia tai pienryhmiä

👉 Digissä kuulluksi tuleminen = rakennettu näkyvyys

Hiljaisuus on viesti – ei epäonnistuminen

- Miksi tämä korostuu digissä?
 - Hiljaisuus on verkossa yleisempää: kamerat kiinni, ihmiset prosessoivat eri tahtiin
 - Kynnys puhua isommalle ryhmälle korkea
- Miten toteutat diginä?
 - Sanoita hiljaisuus: "Otetaan hetki ajatteluaikaa"
 - Lisää kirjoitusvaihe ennen puhetta
 - Käytä nopeita aktivointeja: poll / A–B-kysymys chatissa

👉 Hiljaisuus usein ajattelua, ei passiivisuutta

Euroopan unionin
osarahoittama

Turvallinen tila rakennetaan tietoisesti

- Miksi tämä on vielä tärkeämpää digissä?
 - Luottamus syntyy verkossa hitaammin: vähemmän nonverbaalia viestintää
 - Vähemmän "luonnollista" kontaktia
- Miten toteutat diginä?
 - Tee pelisäännöt näkyviksi (esim. diaan)
 - Aloita matalalla kynnyksellä: helppo kysymys / nopea reaktio
 - Mallinna itse: keskeneräisyys, epävarmuus

👉 Turvallisuus digissä = sanallistettua ja näkyväksi tehtyä

[Kuva Pixabaystä](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Rakenna osallistuminen – se ei synny spontaanisti

- Miksi tämä on kriittistä digissä?
 - Ilman rakennetta aktiiviset dominoivat ja osa katoaa “taustalle”
- Miten toteutat diginä?
 - Käytä selkeää rytmiä (me-we-us): yksin (kirjoita), pienryhmä, yhteinen koonti
 - Yksi kysymys kerrallaan
 - Rajaa puheenvuoroja tarvittaessa

Kuva [Pixabaysta](#)

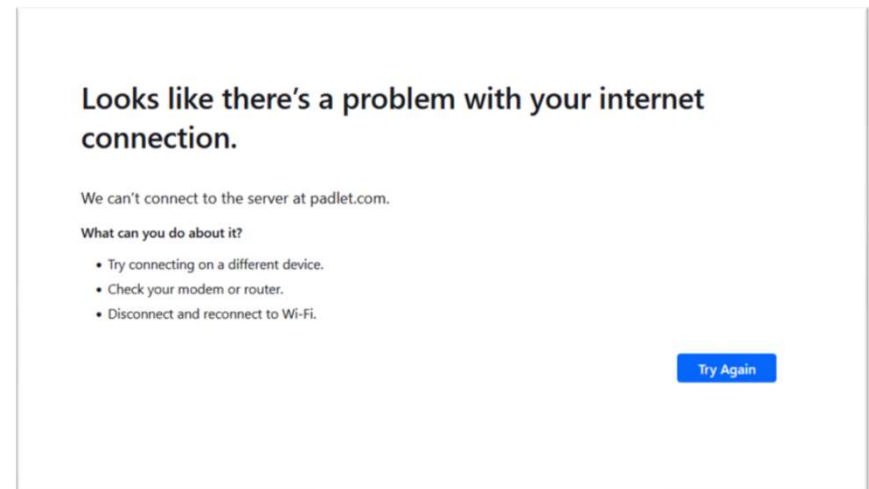
👉 Digidialogi toimii, kun se on rakenteistettu, ei vapaa

Euroopan unionin
osarahoittama

Ohjaaja: luo rakenne, turvallisuus ja tasapaino ihmisten ja tekniikan välille

- Miksi tämä korostuu digissä?
 - Tekniikka vie osan huomiosta
 - Tekniikan toimimattomuus tai vaikeus suhteessa osaamiseen voi rikkoa ihmisten välisen yhteyden
- Miten toteutat diginä?
 - Opasta ja ohjaa jo ennakolta
 - Seuraa aktiivisesti
 - Fasilitoi parina, jos mahdollista
 - Laadi 'Plan B' teknisten ongelmien varalle

👉 Digifasilitointi on aktiivista tilan tasaamista ja turvaamista

Euroopan unionin
osarahoittama

Lopuksi: vaikutusten maksimointi

- Työ ei lopu työpajaan
 - Kysy palautetta & reagoi siihen
 - Viesti mitä tuotoksille tehtiin
 - Jatka yhteistyötä
 - Rakenna molemminpuolista hyötyä

👉 Kohti vaikuttavaa yhteiskehittämistä

Kuva [Pixabaysta](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteenveto:

6 pointtia onnistuneeseen digi-dialogiin

1. Kaikki tulevat kuulluiksi → rakenna osallistuminen
2. Hiljaisuus on osa ajattelua → anna tilaa
3. Turvallisuus tehdään näkyväksi → ei oleteta
4. Rakenne ennen spontaaniutta → ohjaa prosessia
5. Tekniikka apuna ei itseisarvona → tue, auta, sanoita
6. Hyvät alku- ja lopputyöt → viesti avoimesti läpi prosessin

👉 "Digitaalinen dialogi ei ole parempaa tai huonompaa kuin kasvokkainen, mutta se vaatii aktiivisempaa ohjausta."

Euroopan unionin
osarahoittama

Mikä Sinulle on ollut antoisinta digitaalisessa yhteiskehittämisessä?

- A. Uudet näkökulmat ja ideat
- B. Tasavertaisen osallistumisen mahdollisuus
- C. Joustavat ja interaktiiviset työkalut
- D. Muu (kerro!)

Kiitos!

Lähteet, kuvat ja esimerkit:

- **Vuorovedoin vaikuttavuuteen** – Kohti dialogista toimintakulttuuria digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen (<https://www.vuorovedoin.fi/>)
- **REDI SOTE** – Resurssiviisaat digitaaliset sosiaali- ja terveystalvet (<https://redisote.fi/>) ja Kauppinen, S., Luojus, S., Aaltonen, S., Collanus, E., Hautamäki, J., Hägglund, S., ... & Vähämäki, T. (2023). Yhteiskehittämällä resurssiviisaita digitaalisia sosiaali-, terveys- ja hyvinvointipalveluja, https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/808633/KauppinenLuojaus_2023.pdf .
- **HIWE** - High-skilled internationals: bottom-up insights into policy innovation for work and entrepreneurship in Finland (<https://www.hiwe.fi/>) ja Parkkari, P. & Aaltonen, S.: Työkaluja osallistamiseen, <https://www.hiwe.fi/tyokaluja-osallistamiseen/?lang=fi>
- **Pixabay** (<https://pixabay.com/>)

Satu.Aaltonen@utu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

TURUN
YLIOPISTO

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND